

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	13
Wstęp	19
Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	21
DZIAŁ I. Przepisy ogólne	23
Rozdział 1. Zasady ogólne i zakres podmiotowy ustawy	23
Art. 1. [Zakres normowania]	23
Art. 2. [Pojęcie i organy pomocy społecznej]	29
Art. 3. [Zasady i cele pomocy społecznej]	36
Art. 4. [Zasada współdziałania]	45
Art. 5. [Podmiotowe kryterium przyznawania świadczeń]	49
Art. 5a. [Pomoc ofiarom handlu ludźmi]	57
Art. 6. [Słowniczek]	59
Art. 7. [Najczęstsze przyczyny udzielania pomocy]	77
Art. 7a. [Bar mleczny]	88
Art. 8. [Kryterium dochodowe]	90
Art. 9. [Weryfikacja kryteriów dochodowych]	119
Art. 10. [Szczególne zasady ustalania dochodu]	122
Art. 11. [Marnotrawienie świadczeń]	124
Art. 12. [Dysproporcja dochodowo-majątkowa]	129
Art. 13. [Sytuacja osoby aresztowanej i odbywającej karę pozbawienia wolności]	132
Art. 14. [Odpowiednie stosowanie Kodeksu postępowania administracyjnego]	137
Rozdział 2. Zadania pomocy społecznej	139
Art. 15. [Formy pomocy społecznej]	139
Art. 16. [Podmioty udzielające pomocy]	142
Art. 16a. [Ocena zasobów pomocy społecznej]	148
Art. 16b. [Strategia rozwiązywania problemów społecznych]	149
Art. 17. [Zadania własne gminy]	153
Art. 18. [Zadania gminy zlecone z zakresu administracji rządowej]	160
Art. 19. [Zadania własne powiatu]	163
Art. 20. [Zadania powiatu zlecone z zakresu administracji rządowej]	167

Art. 21.	[Zadania województwa samorządowego]	168
Art. 21a.	[Zadania z zakresu ekonomii społecznej]	171
Art. 22.	[Zadania wojewody]	174
Art. 23.	[Zadania ministra]	176
Art. 23a.	[Informacje gromadzone w rejestrze centralnym. Udostępnianie, przechowywanie i usuwanie informacji]	181
Art. 24.	[Zadania Rady Ministrów]	186
Art. 24a.	[Realizacja resortowego programu przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego może odbywać się we współpracy z wojewodą]	189
Art. 25.	[Zlecenie zadań]	190
Art. 25a–35.	(uchylone)	196
DZIAŁ II. Świadczenia z pomocy społecznej		197
Rozdział 1. Zasiłki i usługi		197
Art. 36.	[Klasyfikacja świadczeń]	197
Art. 37.	[Zasiłek stały]	202
Art. 38.	[Zasiłek okresowy]	216
Art. 39.	[Zasiłek celowy]	223
Art. 39a.	[Zasiłek celowy o kontrakt socjalny]	228
Art. 40.	[Zasiłek celowy w sytuacjach nadzwyczajnych]	229
Art. 41.	[Szczególne zasady przyznawania zasiłków i pomocy rzeczowej]	236
Art. 42.	[Opłacanie składki na ubezpieczenie społeczne]	239
Art. 43.	[Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie]	243
Art. 44.	[Pomoc w formie sprawienia pogrzebu]	247
Art. 45.	[Praca socjalna]	251
Art. 46.	[Poradnictwo specjalistyczne]	254
Art. 46a.	[Rejestr jednostek specjalistycznego poradnictwa]	256
Art. 47.	[Interwencja kryzysowa]	259
Art. 48.	[Pomoc w formie schronienia, posiłku, ubrania]	264
Art. 48a.	[Pomoc w formie schronienia]	265
Art. 48b.	[Pomoc w formie żywności i ubrania]	276
Art. 49.	[Pomoc osobie bezdomnej – indywidualny program wychodzenia z bezdomności]	278
Art. 50.	[Usługi opiekuńcze]	283
Art. 50a.	[Przyznanie usług opiekuńczych w trybie pilnym]	294
Art. 51.	[Usługi ośrodka wsparcia]	295
Art. 51a.	[Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi]	299
Art. 51b.	[Kierowanie do ośrodków wsparcia i odpłatność za ich usługi]	303
Art. 51c.	[Tworzenie i finansowanie ośrodków wsparcia]	307
Art. 52.	[Rodzinny dom pomocy]	309
Art. 53.	[Mieszkanie wspomagane i treningowe]	315
Art. 53a.	[Wynagrodzenie za sprawowanie opieki]	325
Rozdział 2. Domy pomocy społecznej		327
Art. 54.	[Przesłanki i zasady umieszczenia w domu pomocy społecznej]	327

Art. 54a.	[Kierowanie do jednego domu pomocy społecznej osób pozostających w związku małżeńskim lub rodzica z pełnoletnim dzieckiem]	337
Art. 55.	[Zakres usług domu pomocy społecznej]	338
Art. 55a.	[Usługi wsparcia krótkoterminowego]	344
Art. 55b.	[Przyznanie pomocy w formie usług wsparcia krótkoterminowego]	348
Art. 55c.	[Rejestr zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących mieszkańców domu pomocy społecznej]	351
Art. 56.	[Rodzaje domów pomocy społecznej]	354
Art. 56a.	[Łączenie domów pomocy społecznej]	356
Art. 57.	[Zezwolenie na prowadzenie domu pomocy społecznej]	357
Art. 57a.	[Cofnięcie zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej] ...	364
Art. 57b.	[Okres ważności kolejnego zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej wydanego po uprzednim jego cofnięciu]	365
Art. 57c.	[Zgoda na przekształcenie miejsc w domu pomocy społecznej w miejsca przeznaczone na świadczenie usług wsparcia krótkoterminowego dziennego lub całodobowego]	366
Art. 58.	[Wydatki domu pomocy społecznej]	367
Art. 59.	[Decyzje administracyjne związane z pobytem w domu pomocy społecznej]	369
Art. 60.	[Opłata za pobyt w domu pomocy społecznej i średni miesięczny koszt utrzymania]	379
Art. 61.	[Osoby wnoszące opłatę]	382
Art. 62.	[Formy płatności]	397
Art. 63.	[Pobyt mieszkańca poza domem pomocy społecznej]	399
Art. 64.	[Zwolnienie z opłat]	402
Art. 64a.	[Zwolnienie z opłat z powodu pozbawienia władzy rodzicielskiej]	409
Art. 64b.	[Zwolnienie członka Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej z opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej]	411
Art. 65.	[Domy pomocy społecznej prowadzone przez podmioty niepubliczne]	412
Art. 66.	[Uprawnienia rady gminy w zakresie ustalania opłat]	417
Rozdział 3. Działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku		418
Art. 67.	[Zezwolenie na prowadzenie placówki]	418
Art. 68.	[Standard usług świadczonych przez placówkę]	426
Art. 68a.	[Dokumentacja placówki]	432
Art. 68aa.	[Rejestr zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w placówce]	436
Art. 68b.	[Placówki dostępne wyłącznie osobom pełnoletnim]	437
Art. 68c.	[Umieszczenie w placówce osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie]	438
Art. 69.	[Prowadzenie placówki w ramach działalności statutowej]	439

Rozdział 4. Pomoc dla osób usamodzielnianych	441
Art. 70–87a. (uchylone)	441
Art. 88. [Zakres pomocy na usamodzielnienie]	441
Art. 89. [Wartość i warunki korzystania z pomocy na usamodzielnienie]	446
Art. 90. [Właściwość organu udzielającego pomocy na usamodzielnienie]	451
Art. 90a. [Podwyższenie pomocy na usamodzielnienie]	452
Rozdział 5. Integracja cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	453
Art. 91. [Wniosek o udzielenie pomocy]	453
Art. 91a. [Pomoc małoletniemu cudzoziemcowi]	460
Art. 92. [Świadczenia przysługujące cudzoziemcowi]	460
Art. 93. [Indywidualny program integracji]	462
Art. 94. [Współpraca z wojewodą]	465
Art. 95. [Ograniczenie i wstrzymanie pomocy]	467
Rozdział 6. Zasady odpłatności za świadczenia	470
Art. 96. [Zwrot świadczeń]	470
Art. 97. [Odpłatność za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach wspomaganych i treningowych]	474
Art. 97a. [Odpłatność za świadczenie usług wsparcia krótkoterminowego]	479
Art. 98. [Świadczenia nienależnie pobrane]	481
Art. 98a. [Obowiązek zwrotu kwot w przypadku opłat ustalonych na podstawie nieprawdziwych informacji lub w przypadku niepoinformowania o zmianie sytuacji osobistej lub majątkowej]	484
Art. 99. [Potrącenia ze świadczeń pieniężnych]	486
Rozdział 7. Postępowanie w sprawie świadczeń z pomocy społecznej	489
Art. 100. [Szczególne zasady postępowania]	489
Art. 101. [Właściwość miejscowa]	493
Art. 102. [Wszczęcie postępowania]	501
Art. 103. [Umowy w sprawie pomocy na rzecz osób bliskich]	507
Art. 104. [Zwrot świadczeń – aspekt proceduralny]	513
Art. 105. [Prawo pracownika socjalnego do żądania informacji]	521
Art. 106. [Decyzja w sprawie świadczeń]	524
Art. 106a. [Wstrzymanie wypłaty świadczenia]	543
Art. 107. [Rodzinny wywiad środowiskowy]	544
Art. 108. [Kontrakt socjalny]	557
Art. 109. [Zmiana sytuacji świadczeniobiorcy]	563
Art. 109a. [Zwrot kwot świadczeń pomocy społecznej z rachunków płatniczych i innych przekazanych po śmierci osoby uprawnionej] ...	565
DZIAŁ III. Organizacja pomocy społecznej	569
Rozdział 1. Struktura organizacyjna pomocy społecznej	569
Art. 110. [Ośrodek pomocy społecznej]	569
Art. 110a. [Zespół do spraw pracy socjalnej i integracji społecznej]	579
Art. 111. [Możliwość tworzenia gminnych jednostek pomocy społecznej]	580
Art. 111a. [Połączenie gminnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej]	581

Art. 112.	[Powiatowe centrum pomocy rodzinie]	583
Art. 112a.	[Połączenie powiatowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej]	586
Art. 113.	[Regionalny ośrodek polityki społecznej]	587
Art. 113a–113b.	(uchylone)	588
Art. 113c.	[Zakaz prowadzenia w jednym budynku różnych placówek]	588
Art. 114.	(uchylony)	590
Art. 115.	[Dotacje celowe na pomoc społeczną]	590
Art. 115a.	[Finansowanie zadań ze środków Funduszu Solidarnościowego]	591
Rozdział 2.	Pracownicy socjalni	592
Art. 116.	[Kwalifikacje pracownika socjalnego]	592
Art. 117.	[Centralna Komisja Egzaminacyjna]	602
Art. 118.	[Regionalne komisje egzaminacyjne]	605
Art. 118a.	[Upoważnienie do wydania rozporządzenia]	606
Art. 119.	[Zadania pracownika socjalnego]	607
Art. 120.	[Zatrudnienie pracowników socjalnych]	612
Art. 121.	[Uprawnienia pracownika socjalnego]	614
Art. 121a.	[Superwizja pracy socjalnej]	626
Art. 121b.	[Stopnie awansu zawodowego pracowników socjalnych]	630
Art. 122.	[Specjalizacja: organizacja pomocy społecznej]	636
Art. 123.	[Pracownik socjalny a pracownik samorządowy]	640
Art. 123a.	(uchylony)	642
Rozdział 3.	Rada Pomocy Społecznej	643
Art. 124.	[Zadania Rady Pomocy Społecznej]	643
Art. 125.	[Skład Rady Pomocy Społecznej]	644
Rozdział 4.	Nadzór i kontrola	645
Art. 126.	[Zakres kontroli wojewody]	645
Art. 126a.	[Odpowiednie stosowanie art. 126 do kontroli placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku]	649
Art. 127.	[Inspektorzy kontroli]	649
Art. 127a.	[Współdziałanie wojewody z Policją]	652
Art. 127b.	[Proporcja zatrudnienia]	652
Art. 128.	[Zalecenia pokontrolne]	653
Art. 129.	[Uprawnienia pokontrolne wojewody]	657
Art. 130.	[Kary pieniężne]	659
Art. 131.	[Wymierzanie i egzekucja kar]	665
Art. 131a.	[Obowiązek informacyjny wojewody]	666
Art. 131b.	[Wykaz nałożonych kar pieniężnych]	668
Art. 132.	[Przeznaczenie kar]	669
Art. 133.	[Zastosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego]	670
Art. 134.	[Delegacja dla ministra]	671

DZIAŁ IIIA. Realizacja działań finansowanych z udziałem Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym	672
Art. 134a. [Zadania ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego]	672
Art. 134b. [Zadania Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa]	676
Art. 134c. [Zatwierdzanie procedur]	680
Art. 134d. [Powierzenie realizacji czynności innym podmiotom]	681
Art. 134e. [Instytucja certyfikująca]	681
Art. 134f. [Instytucja audytowa]	682
Art. 134g. [Desygnacja]	683
Art. 134h. [Przyjęcie projektu Programu Operacyjnego; zmiany i ogłoszenia]	684
Art. 134i. (uchylony)	685
Art. 134j. [Produkty dostarczane do organizacji partnerskich]	685
Art. 134k. [Wybór organizacji partnerskiej]	685
Art. 134l. [Delegacja ustawowa – wypłaty w ramach Programu Operacyjnego]	687
Art. 134m. [Zasady przetwarzania danych osobowych osób korzystających z pomocy określonej w Programie Operacyjnym]	687
Dział IIIB. Realizacja działań finansowanych z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej	690
Art. 134n. [Zadania ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego]	690
Art. 134o. [Zadania Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa]	693
Art. 134p. [Zatwierdzenie procedur dokonywania czynności w ramach zadań powierzonych Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa]	696
Art. 134q. [Minister jako instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności oraz instytucja wykonująca zadania w zakresie księgowania wydatków]	696
Art. 134r. [Audyt wykonywany przez Szefa KAS]	697
Art. 134s. [Wymagania wobec produktów dostarczanych do beneficjentów-organizacji partnerskich]	698
Art. 134t. [Wybór przez instytucję zarządzającą beneficjentów-organizacji partnerskich]	698
Art. 134u. [Delegacja ustawowa]	699
Art. 134v. [Przetwarzanie danych osobowych osób korzystających z pomocy]	700
Art. 134w. [Przetwarzanie danych osobowych odbiorców końcowych zakwalifikowanych do pomocy]	700
DZIAŁ IV. Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe	702
Rozdział 1. Przepisy zmieniające	702
Art. 135–143. (pominięte)	702
Rozdział 2. Przepisy przejściowe i końcowe	702
Art. 144. [Pojęcia]	702
Art. 145. [Weryfikacja kryteriów dochodowych]	703

Art. 146.	[Umowy o zlecenie zadań]	703
Art. 147.	[Minimalna wysokość zasiłku okresowego]	704
Art. 148.	[Dotacja celowa dla gmin]	705
Art. 149.	[Moc decyzji]	705
Art. 150.	[Zastosowanie ustawy do postępowań w toku]	707
Art. 150a.	[Decyzje w sprawach zasiłku stałego]	707
Art. 151.	[Zmiana statusu domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży]	707
Art. 152.	[Osiągnięcie standardu przez domy pomocy społecznej]	708
Art. 153.	[Okres przejściowy dla placówek prowadzonych w ramach działalności gospodarczej]	709
Art. 154.	(uchylony)	709
Art. 155.	[Dotacje celowe i skierowania do domów pomocy społecznej]	709
Art. 156.	[Kwalifikacje pracownika socjalnego]	711
Art. 157.	[Kadencja Rady Pomocy Społecznej]	713
Art. 158.	[Dodatek pielęgnacyjny dla mieszkańca domu pomocy społecznej]	713
Art. 159.	[Dotychczasowe przepisy wykonawcze]	714
Art. 160.	[Utrata mocy ustawy o pomocy społecznej z 1990 r.]	714
Art. 161.	[Wejście ustawy w życie]	714
Literatura		717
Skorowidz rzeczowy		733